

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/58/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122377638
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6122377638.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, v spore žalobcu Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska 71, 813 11 Bratislava, IČO: 00 166 073, proti žalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, XXX XX D. D., t. č. E. F. E. G., H. XXX/XX, XXX XX G., zastúpený advokátom JUDr. Pavlom Polakovičom, so sídlom Detvianska 6839/14, 831 06 Bratislava, o zaplatenie 4 481,- € s príslušenstvom o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/59/2022-121 z 9. februára 2023, takto

rozhodol:

- Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- Žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie v celom rozsahu vyhovel žalobe o zaplatenie 4 481,- € s príslušenstvom, ktoré si žalobca od žalovaného uplatňoval podľa § 21 ods. 1 zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 274/2017 Z. z.“) na tom skutkovom základe, že rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7Tk/2/2019 z 11. augusta 2020, ktorý nadobudol právoplatnosť 11. augusta 2020 bol žalovaný uznávaný vinným okrem iného i zo spáchania trestného činu vraždy v spolupáchateľstve, ktorého obeťou sa stal G. I., nar. XX.XX.XXXX. Ministerstvo spravodlivosti SR (ďalej aj len „ministerstvo“) rozhodnutiami z 15.12.2021 sp. zn. 25400/2021/143-I a 25400/2021/143-II priznal manželke nebohého G. I. J. I., nar. XX.XX.XXXX a dcére nebohého G. I. K. I., nar. XX.XX.XXXX odškodnenie každej zvlášť v sume 2 240,50 €. Platba na účet poškodených bola realizovaná 18. januára 2022 v plnej výške žalovanej pohľadávky. Poskytnutím odškodnenia obetiam násilného trestného činu prešiel nárok obetí násilného trestného činu na náhradu škody alebo nemajetkovej ujmy voči páchatelovi na štát v rozsahu poskytnutého odškodnenia. Žalobca je aktívne legitimovaný v spore a vecná pasívna legitimácia svedčí žalovanému, ktorý sa dopustil trestného činu vraždy voči zomrelému G. I.. Ako nedôvodnú vyhodnotil obranu žalovaného, že odškodnenie zo strany štátu nemohlo byť poskytnuté, keď G. I. nespĺňal podmienky po morálnej stránke, aby mohol byť považovaný za obeť násilného trestného činu. G. I. podľa tvrdenia žalovaného bol členom organizovanej zločineckej skupiny, ktorý sa stal obeťou vlastného konania, keď za 1 000 000,- Sk žiadal o likvidáciu svojho bossa L. M.. V zhode so žalobcom súd prvej inštancie konštatoval, že obeťou násilného trestného činu v prejednávanej veci nie je G. I., ale pozostalá manželka a pozostalá dcéra, o ktorých nebolo tvrdené ani zistené, že by boli podozrivé či obvinené v trestnom konaní pre trestný čin, v súvislosti s ktorým by mali byť považované za obeť násilného trestného činu alebo že by boli páchatelom tohto trestného činu. Neboli preto splnené podmienky ustanovené v § 10 ods. 2 písm. b), resp. v § 14 zákona č. 274/2017 Z. z. na neposkytnutie alebo zníženie odškodnenia.

1.1 O povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie s ohľadom na úspech žalobcu v spore podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“).

2. Žalovaný napadol rozsudok súdu prvej inštancie odvolaním v celom rozsahu s odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. b), e), f), g) a h) Civilného sporového poriadku domáhajúc sa zrušenia rozhodnutia súdu prvej inštancie a vrátenie veci na ďalšie konanie, alternatívne zmeny rozhodnutia súdu prvej inštancie a zamietnutia žaloby. Podľa názoru žalovaného je rozsudok súdu prvej inštancie v rozpore so zákonom, keď sa podľa § 10 ods. 2 písm. b) zákona č. 274/2017 Z. z. neodškodňujú osoby účastné na trestnej činnosti, prípadne ich príbuzní. Rozhodnutie je v rozpore aj s Európskym dohovorom o odškodňovaní obetí násilných trestných činov ratifikovaným Slovenskou republikou 20. februára 2009, ktorý pre Slovenskú republiku nadobudol platnosť dňa 01.07.2009. Súd prvej inštancie sa nevyporiadal s tvrdením žalovaného, že časť škody poškodeným nahradil, o čom predkladá kópie ústrižkov o úhrade 16 x 20,- € na adresu N. I., bytom O. P. XX v období rokov 2021 a 2022. Podľa § 10 ods. 2 písm. b) (správne § 10 ods. 2 písm. a/ - poznámka odvolacieho súdu) zákona č. 274/2017 Z. z. odškodnenie nemožno priznať, ak bola ujma plne uhradená inak. Suma 320,- € mala byť zohľadnená a odpočítaná od celkovej žalovanej sumy. Povinnosťou súdu prvej inštancie v súvislosti s dôvodmi odporu proti platobnému rozkazu a prednesom právneho zástupcu žalovaného na pojednávaní bolo vyporiadať sa aj s tým, prečo neznížil uplatnenú pohľadávku v zmysle § 14 zákona č. 274/2017 Z. z., keď G. I. bol členom organizovanej zločineckej skupiny pôsobiacej na O. M. a priniesol sumu 1 000 000,- Sk na likvidáciu svojho bossa p. M., teda spolupôsobil na svojej vražde tým, že vyvolal záujem na svojej likvidácii. Rozsudok súdu prvej inštancie nie je v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 C. s. p. a je nepreskúmateľný.

3. Žalobca v podrobnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie nijakým spôsobom neodporuje zákonu č. 274/2017 Z. z. ani Európskemu dohovoru o odškodňovaní obetí násilných trestných činov. Žalobca zotrváva na názore, že plnenie poskytnuté poškodeným obetiam nemôže priamou aplikáciou Európskeho dohovoru o odškodňovaní obetí násilných trestných činov (oznámenie ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky č. 162/2009 Z. z., ďalej len „dohovor“) znížiť alebo zamietnuť, pretože takýto postup by bol v priamom rozpore s článkom 7 ods. 5 Ústavy SR. Všetko, čo článok 8 ods. 1 až 3 Európskeho dohovoru o odškodňovaní obetí násilných trestných činov hovorí je, že vnútroštátne pravidlá odškodňovania obetí násilných trestných činov môžu obsahovať i ustanovenia, na základe ktorých dôjde k zníženiu alebo nepriznaniu odškodnenia, ak nastanú situácie predpokladané v článku 8 dohovoru. Ustanovenia článku 8 dohovoru sú pretavené do vnútroštátnej právnej úpravy odškodňovania obetí násilných trestných činov do zákona č. 274/2017 Z. z. v § 10 ods. 2 (nepriznanie odškodnenia) a v § 14 (zníženie odškodnenia). Žiadne z týchto ustanovení nedávalo možnosť pre tento prípad nepriznať alebo znížiť odškodnenie vyplatené poškodeným pozostalým. Neobstojí ani argument žalovaného, že ministerstvo bolo povinné riadiť sa pri posudzovaní žiadosti o odškodnenie uvedeným dohovorom, keďže zákon č. 274/2017 Z. z. ako vykonávací predpis európskej smernice č. 2004/80/ES explicitne upravuje podmienky a mechanizmus štátneho odškodňovania obetí násilných trestných činov na území SR.

3.1 Preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o odškodnení obetí podľa zákona č. 274/2017 Z. z. je prípustné len v konaní pred správnym súdom. V civilnom konaní nemôže súd založiť svoje rozhodnutie na závere o (ne)zákonnosti rozhodnutia o odškodnení obetí podľa zákona č. 274/2017 Z. z. Úspech žalovaného môže priniesť len účinné spochybnenie záveru, či pozostalé osoby mali nejaký nárok na náhradu škody (nemajetkovej ujmy) voči žalovanému a či tento nárok prešiel na štát poskytnutím odškodnenia pozostalým obetiam.

3.2 Žalovaný si nesprávne vysvetľuje ustanovenie § 10 ods. 2 zákona č. 274/2017 Z. z. ohľadne podmienok, pri ktorých odškodnenie podľa tohto zákona nie je možné priznať. V prípade prejednávanej veci súd prvej inštancie nebola splnená žiadna z uvedených podmienok uvedených v § 10 ods. 2 zákona č. 274/2017 Z. z. Ustanovenie § 10 ods. 2 písm. b) zákona č. 274/2017 Z. z. dopadá len na prípady, ak by napríklad páchatelom trestného činu vraždy bola pozostalá osoba, ktorej sa podľa § 2 ods. 1 písm. d) zákona č. 274/2017 Z. z. priznáva postavenie obete. V prejednávanej veci je nepodstatné, či G. I. bol páchatelom nejakého iného trestného činu. Ak by aj G. I. páchal nejakú trestnú činnosť, nie je možné prijať záver, že by si tým zavinil, aby bol zavraždený. Zomretý G. I. nie je podľa § 2 ods. 1 písm. d) zákona č. 274/2017 Z. z. obeťou násilného trestného činu, teda neexistuje dôvod, pre ktorý by mala byť akokoľvek posudzovaná otázka jeho morálnych či zákonných práv byť obeťou násilného trestného činu podľa zákona č. 274/2017 Z. z. Za obeť podľa zákona č. 274/2017 Z. z. sa považujú manželka a dcéra

zomretého, ktorým nárok na odškodnenie spôsobenej nemajetkovej ujmy vznikol smrťou zomretého nastalej v dôsledku násilného trestného činu žalovaného. Odškodnené obeť násilného trestného činu neboli akýmkoľvek spôsobom podozrivé či obvinené v trestnom konaní pre trestný čin, v súvislosti s ktorým boli považované za obeť násilného trestného činu. Neboli ani páchatelmi takéhoto trestného činu.

3.3 Sumu 320,- € podľa doložených fotokópií poštových poukazov na úhradu uhradil žalovaný matke nebohého G. I. N. I., ktorá nie je osobou prichádzajúcou do úvahy ako pozostalá obeť násilného trestného činu podľa zákona č. 274/2017 Z. z. Oprávnenými na získanie odškodnenia podľa § 2 ods. 1 písm. d) 1. bod zákona č. 274/2017 Z. z. boli výlučne len manželka a dcéra zomretého, ktorým žalovaným odškodnenie neposkytol ani čiastočne.

3.4 Žalobca navrhuje potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanému nepriznať náhradu trov odvolacieho konania.

4. Krajský súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovaného podľa § 34 ods. 1 C. s. p. prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok vymedzených v § 385 ods. 1 C. s. p. pre jeho nariadenie, keď skutkový stav zistil súd prvej inštancie správne a v dostatočnom rozsahu pre správne rozhodnutie vo veci, dôkazy navrhnuté žalovaným na pojednávaní dňa 09.02.2023 vypočúť A. Q. a J. A. k otázkam, či štát podporuje mafiánov a zločincov úhradami podľa zákona č. 274/2017 Z. z. neboli potrebné pre správne rozhodnutie vo veci a ostatné žalovaným navrhnuté dôkazy súd prvej inštancie vykonal, vyvodil z nich správne skutkové závery, preto nebolo potrebné doplniť ani zopakovať dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie. Odvolanie žalovaného vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné vo všetkých jeho bodoch, rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny, s ktorým nielen vo výroku, ale aj v dôvodoch sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje, na základe čoho rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. potvrdil, konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia a len na zdôraznenie jeho správnosti dopĺňa ďalšie dôvody.

5. Žalovaný jednotlivé odvolacie dôvody podrobne nerozvádza. Púha citácia odvolacích dôvodoch podľa Civilného sporového poriadku podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 05.11.2019 sp. zn. IV. ÚS 90/2019 pre riadne uplatnenie odvolacích dôvodov nepostačuje. Z obsahu odvolania žalovaného je možné vyvodiť len to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za nedostatočne odôvodnené, čo je možné podriaďiť pod odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku o porušení jeho práva na spravodlivý proces, keď podľa judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ovplyvnenej judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov patrí aj právo na spravodlivý proces, pod ktorý sa zahŕňa aj riadne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie (porovnaj napr. rozhodnutia NS SR sp. zn. 9Cdo/30/2022, 2Cdo/162/2021, 9Cdo/210/2022 a iné). Odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za riadne a vyčerpávajúco odôvodnené. V súlade s § 220 C. s. p. dodržiujúc formu a obsahové náležitosti rozhodnutia súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, čoho sa žalobca podanou žalobou domáhal, na základe akých skutočností, ktorými dôkazmi svoj nárok preukazoval, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd prvej inštancie jasne a výstižne vysvetlil, ako posúdil skutkové tvrdenia a právne argumenty strán sporu a uviedol aj svoje úvahy, ktoré ho viedli k rozhodnutiu napadnutým rozsudkom. V rozhodnutí sú uvedené dôkazy, z ktorých súd prvej inštancie vychádzal, ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil. Namiesto vyjadrenia súdu prvej inštancie, z akého dôvodu neboli vykonané na pojednávaní dňa 09.02.2023 navrhnuté výsluchy svedkov A. Q. a J. A. odvolací súd podľa § 387 ods. 3 C. s. p. uvádza, že otázka, na ktorú mali byť žalovaným navrhnutí svedkovia vypočutí („či štát vlastne podporuje mafiánov a zločincov vlastne takýmito úhradami“) nie je skutková otázka rozhodná pre právne posúdenie žaloby a takýto dôkaz pre rozhodnutie vo veci potrebný nebol. Odvolací súd rovnako nahrádza chýbajúcu odpoveď súdu prvej inštancie na argumentáciu žalovaného, že vec mala byť posúdená súdom prvej inštancie podľa Európskeho dohovoru o odškodňovaní obetí násilných trestných činov (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky č. 162/2009 Z. z.) tak, že podľa vyhlásenia Slovenskej republiky pri uložení ratifikačnej listiny Slovenská republika podľa článku 18 ods. 1 tohto dohovoru uplatnila výhradu, že Európsky dohovor o odškodňovaní obetí násilných trestných činov bude uplatňovať na osoby, ktoré nie sú občanmi Európskej únie. Odškodnené obeť násilného trestného činu J. I. a K. I. sú občiankami Slovenskej republiky a členkami Európskej únie, z tohto dôvodu sa na odškodnenie týchto obetí nepoužije Európsky dohovor o odškodňovaní obetí násilných trestných

činov, ale zákon č. 274/2017 Z. z., ktorým bola vykonaná úplná transpozícia smernice Rady 2004/80/ES z 29. apríla 2004 o náhradách obetiam trestnej činnosti do právneho poriadku Slovenskej republiky, čo je uvedené v prílohe tohto zákona s názvom Zoznam preberaných právne záväzných aktov Európskej únie, kde pod bodom 1. je uvedená práve smernica Rady 2004/80/ES z 29. apríla 2004 o náhradách obetiam trestnej činnosti. Smernica Rady 2004/80/ES sa uplatňuje vo všetkých členských štátoch Európskej únie. Smernica, ak bola plne transponovaná do zákona č. 274/2017 Z. z., je právnym podkladom pre posúdenie nároku žalobcu. Súd prvej inštancie správne posúdil vec podľa zákona č. 274/2017 Z. z., ktorý aj správne vyložil a aplikoval.

6. Pre správne skutkové zistenia bolo postačujúce vykonať dôkaz listinami doloženými do súdneho spisu, ktorých prečítanie podľa § 204 C. s. p. na pojednávaní nutné nebolo z dôvodu, že každej strane boli známe a doručené. Z kópie rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7Tk/2/2019 z 11. augusta 2020 je zistené, že podľa § 334 ods. 4 Trestného poriadku schválil Okresný súd Banská Bystrica dohodu o vine a treste uzavretú na Okresnej prokuratúre Martin dňa 17.12.2019 za prítomnosti (okrem iných osôb) obvineného A. B., nar. XX.XX.XXXX a poškodenej J. I., na základe ktorej bol obvinený A. B. (okrem iného) uznaný vinným za to, že „v presne nezistenom čase v období mesiaca júl roku 1996 v Banskej Bystrici sa osoba spolupracujúca so skupinou A. B. dohodla s A. B. na usmrtení G. I., nar. XX.XX.XXXX v úmysle získať od G. I. 1 000 000,- Sk a ďalší jeho hnutelný a nehnuteľný majetok“ a spôsobom opísaným v tomto rozsudku G. I. usmrtili, čím A. B. spáchal trestný čin vraždy v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. c), písm. f) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 100/1996 Z. z., za ktorý bol odsúdený, avšak od uloženia súhrnného trestu bolo upustené vzhľadom na to, že už skorším právoplatným rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 3T/23/2008 z 10.11.2009 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6To/6/2010 z 22.09.2010 mu bol uložený výnimočný trest odňatia slobody na doživotie. Poškodená J. I. bola so svojím nárokom na náhradu škody odkázaná na civilný proces. Len poškodenej N. I., matke zomretého mal podľa tohto rozsudku A. B. nahradiť škodu vo výške 1 297,36 € a so zvyškom nároku bola aj N. I. odkázaná na civilný proces. Rozhodnutiami žalobcu citovanými v bode 6 odôvodnenia je preukázané priznanie nároku na náhradu škody poškodeným J. I. a K. I. a aj výplata tejto sumy dňom 18. januára 2022 poškodeným. Vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. g) Civilného sporového poriadku žalovaný neuvádza žiadne ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli v prvoinštančnom konaní uplatnené a sú prípustné podľa § 366 C. s. p.

7. Právne posúdenie veci podľa zákona č. 274/2017 Z. z. je správne. Pozostalí po mŕtvom G. I. J. I. a K. I. sa podľa § 2 ods. 1 písm. d) bod 1. zákona č. 274/2017 Z. z. považujú za obeť násilného trestného činu ako pozostalá manželka po zomretom a pozostalé dieťa po zomretom G. I.. Žiadna z nich sa nepodieľala na usmrtení G. I., preto nemohlo byť odškodnenie týmito obetiam odmietnuté podľa § 10 ods. 2 písm. b) zákona č. 274/2017 Z. z. Vysvetlenie zmyslu ustanovenia § 10 ods. 2 písm. b) zákona č. 274/2017 Z. z. poskytnuté žalobcom v jeho vyjadrení z 13.09.2022, že odškodnenie by si nemohla uplatniť pozostalá manželka alebo dcéra zomretého ako obeť násilného trestného činu len vtedy, ak by manželka alebo dieťa boli páchatelom násilného trestného činu, v dôsledku ktorého G. I. zomrel, je v súlade s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. novembra 2017 sp. zn. 7Cdo/152/2016 uverejneného v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod publikačným číslom 64/2018 z textu ktorého vyplýva, že za obeť násilného trestného činu sa nemôže považovať manželka zomretého, ktorá svojím konaním spôsobila nebohému smrť a bola obvinená z obzvlášť závažného zločinu vraždy a bola aj za tento zločin odsúdená. I keď sa uvedený judikát vzťahuje k pôvodnému zákonu č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, je použiteľný aj v prejednávanej veci z dôvodu, že ustanovenie § 3 ods. 2 zákona č. 215/2006 Z. z. bolo § 10 ods. 2 zákona č. 274/2017 Z. z. iba rozšírené a precizované práve doplnením podmienky vylučujúcej odškodnenie pod písm. b).

8. Z fotokópií poštových poukážok predložených žalovaným v odvolacom konaní je zistiteľné, že sumu 320,- € zaplatil žalovaný poškodenej N. I. podľa rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7Tk/2/2019 a nie J. I. či K. I., ktorých nároky podľa § 21 ods. 1 zákona č. 274/2017 Z. z. vyplatením odškodnenia prešli na štát, žalobcu v tomto konaní.

8.1 Pre aplikáciu ustanovenia § 14 zákona č. 274/2017 Z. z. nepostačuje tvrdenie žalovaného, že G. I. vyvolal záujem na svojej likvidácii tým, že priniesol sumu 1 000 000,- Sk na likvidáciu svojho bossa p. M.. Žalovaný nemusel nikoho zabíjať. Úmysel G. I. dať „zlikvidovať svojho bossa“ nemožno považovať za „spoluzavinenie na svojej vražde“, ako tvrdí žalovaný.

9. Nedôvodné odvolanie žalovaného nemohlo privodiť zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie v jeho prospech.

10. Súd prvej inštancie závislým druhým výrokom rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 C. s. p., čo zodpovedá výsledku konania na súde prvej inštancie.

11. V odvolacom konaní úspešnému žalobcovi odvolací súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému nepriznal len z dôvodu, že podľa obsahu spisu a vyjadrenia žalovaného k odvolaniu mu trovy odvolacieho konania nevznikli. Ak podľa obsahu spisu strane v konaní žiadne trovy nevznikli, je v súlade s článkom 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku zakotvujúcim procesnú ekonómiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva (podľa uznesenia NS SR z 28. februára 2018 sp. zn. 7Cdo/14/2008 uverejneného v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. 72/2018).

12. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis
- (§ 127 ods. 1 C. s. p.).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Strany sporu majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., resp. dovolanie má vady podľa § 429 C. s. p. napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 C. s. p. v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie vád a jeho poučení o následkoch neodstránenia vád dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) C. s. p. v spojení s § 436 ods. 1 C. s. p.).